

Tid Torsdagen den 26 augusti 2021 kl. 16.00 – 16.45
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Tisdagen den 7 september 2021 §§ 1-21, 24-32

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 26 augusti 2021, §§ 22, 23

Daniel Helldén

Rikard Warlenius

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Daniel Helldén (MP), ordföranden
Rikard Warlenius (V), vice ordföranden

Ulla Hamilton (M)
Jan Tigerström (M) §§ 1-26, 28-31
Eva Ekmehag (M) §§ 1-26, 28-31
Patrik Silverudd (L) §§ 2-32
Johan Fälldin (C)
Mikael Valier (KD)
Jan Valeskog (S)
Inger Edvardsson (S) §§ 1-26, 28-31
Emmelie Renlund (S) §§ 1-26, 28-31
Marlene Karlén (V) §§ 1-26, 28-31
Peter Wallmark (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Malin Ericson (Fi) §§ 27, 32
Åsa Nilsson Söderström (L) §1

Inger Edvardsson (S)
för Patrik Silverudd (L)

Ersättare:

Bo Arkelsten (M) §§ 1-26, 28-31
Bo Lindner (M) §§ 1-26, 28-31
John Backvid (M) §§ 1-26, 28-31
Åsa Nilsson Söderström (L) §§ 2-26, 28-31
Camilla Kylanfelt (MP) §§ 1-26, 28-31
Svante Linusson (C) §§ 1-26, 28-31
Bengt Ohlsson (S) §§ 1-26, 28-31
Emil Stensson (S) §§ 1-26, 28-31
Joel Höglund (V) §§ 1-26, 28-31
Katja Jassey (V) §§ 1-26, 28-31
Inge Pihlström (SD) §§ 1-26, 28-31
Malin Ericson (Fi) §§ 1-26, 28-31

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Ulrika Falk, Åse Geschwind, Anna Green, Philip Hall, Kersti Hedqvist, Sara Högne §§ 1-26, 28-31, Anne Kemmler, Mattias Lundberg, Bengt Stenberg och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-17.

§ 22**Sjötrafikutredning del 1. Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr T2021-01423

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.
- 2 Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 14 juni 2021.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Daniel Helldén (MP), Ulla Hamilton m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Johan Fälldin (C), Mikael Valier (KD) vice ordföranden Rikard Warlenius m.fl. (V) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Jan Valeskog m.fl. (S) föreslår att nämnden delvis godkänner kontorets förslag samt därutöver anför följande:

Region Stockholm föreslog i den tidigare versionen av sjötrafikutredningen att de dramatiskt skulle minska skärgårdstrafiken med båt via centrala Stockholm. Huvudförslaget var att flytta sjötrafiken från centrala Stockholm till bytespunkter längre ut i skärgården där den istället kopplas ihop med landkollektivtrafik, framförallt buss.

En direkt konsekvens skulle bli att båttrafiken från centrala Stockholm med uppskattade skärgårdsturer till skärgården minskar väsentligt. Omfördelningen skulle leda till att nästan alla turister och deltidsboende i skärgården i praktiken tvingas åka långa bussresor innan de kan kliva på en båt för att ta sig till skärgården. Dessutom förkortas båtresorna kraftigt.

Det tidigare förslaget innebar att de som bor permanent på öarna kan få kortare restid men också att mindre attraktiva färdsätt leder till betydligt färre turister i skärgården. Skärgårdsupplevelsen för många turister handlar om båtupplevelsen och att kunna åka genom övärlden. Med detta förslag upphör nästan all denna trafik.

Det nya reviderade förslaget är ett steg i rätt riktning. Vi menar dock att det måste garanteras att båttrafiken organiseras så att den ökar antalet besökare i skärgården och gör det lättare att nyttja denna vackra miljö, inte tvärtom. Det ska inte vara några få förunnat att kunna ta sig ut i skärgården. Dessutom är turismen en viktig inkomstkälla för boende i skärgården. Vill man ha en levande skärgård måste entreprenörerna på våra öar också kunna försörja sig.

Vi ser risker med att skärgårdstrafiken mer och mer ska lämnas till marknadskrafterna. Privata aktörer som kanske inbjuds kommer att höja priserna och det blir svårare ta sig ut med en skärgårdsbåt. Skärgården måste vara en tillgång för alla i regionen. Inte bara ett fåtal som har råd att betala för dyra båttransporter.

Beslutsgång

Ordföranden Daniel Helldén (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Daniel Helldén (MP), Ulla Hamilton m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Johan Fälldin (C), Mikael Valier (KD) vice ordföranden Rikard Warlenius m.fl. (V) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Jan Valeskog m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Rikard Warlenius m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi i Vänsterpartiet tackar för den gedigna och informativa sjötrafikutredningen del 1. I det stora hela ger den intryck av att vara en väl avvägd kompromiss av de två tidigare förslagen i relation till behoven av linjer och tonnage så som de ser ut idag. Det är viktigt att utveckla sjötrafiken som en del av kollektivtrafiksystemet för att nyttja dess hela potential.

Vänsterpartiet har i Region Stockholm länge drivit frågan om att regionens kollektivtrafik borde ha ett gemensamt taxesystem, och då SL:s system. Tidtabeller och gränssnitt

gentemot resenärerna skulle också integreras. Det skulle underlätta för resenärerna och tillgängliggöra skärgården för fler som idag inte har råd eller kunskapen om hur resande i skärgårdstrafiken fungerar. Utredningen lyfter upp att perspektivet ”hela resan” för resenären är en bärande del av förslaget, och att tidtabellerna för pendellinjer och skärgårdstrafiken måste integreras för att undvika ineffektivitet. Det tillsammans med att skärgårdstrafiken från Strömkajen under lågsäsong föreslås reduceras och därmed ökar behovet av kompletterande bussresor visar på behovet av en total integrering av kollektivtrafiken i regionen avseende taxa, tidtabeller och gränssnitt. Kollektivtrafikens tillgänglighet och konkurrenskraft skulle öka och därmed bidra till uppfyllelse av målet om ökat kollektivt resande i trafikförsörjningsplanen. Vi delar således utredningens rekommendation och förslag att fortsätta utreda biljettsortiment, taxor samt försäljningskanaler och gränssnitt mot resenärer.

I det fortsatta arbetet med utvecklingen av sjötrafiken och utredningens del 2 som ska fokusera på framtidens tonnage är klimatneutraliteten den viktigaste frågan. Medan SL:s landtrafik drivs med el och förnybara bränslen ligger sjötrafiken långt efter med ca 50 procents andel av förnybart bränsle. Eftersom storskalig användning av vissa biobränslen, till exempel HVO som i dagsläget är huvudlösningen för förnybara bränslen i sjötrafiken, innebär stora hållbarhetsproblem och hotar den biologiska mångfalden, behöver elektrifieringen bli huvudmålsättningen för klimatomställningen av sjötrafiken. En storskalig elektrifiering av regionens sjötrafik behöver en utbyggd laddinfrastruktur respektive tankinfrastruktur för vätgas när bränslecellslösningar börjar implementeras. För att åstadkomma detta behövs gott samarbete mellan regionen, de berörda kommunerna, elnätsägare och leverantörer. Vänsterpartiet ser fram emot att Stockholms stad blir en konstruktiv part i detta.

Ett viktigt medskick inför det fortsatta arbetet med sjötrafikutredningen är att samråda med de anställda i sjötrafiken och deras fackliga representanter. De besitter unika kunskaper och erfarenheter om trafiken och befintligt tonnage, som är värda att beakta i arbetet med att utveckla framtidens sjötrafik.

Peter Wallmark (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar det reviderade förslaget till lösning som kombinerar en väl fungerande besöks trafik under sommarmånaderna med en lösning som även ger goda förutsättningar för boende i skärgården, vilket stämmer överens med de synpunkter vi lämnat tidigare i ärendet. Vi ser också positivt på förslaget om att utöka båttrafiken med två nya linjer, Norra Ulvsunda- Hägersten och Norra Ulvsunda- Gamla Stan. Vi menar även att det ur samrådssynpunkt och för att klargöra alternativa modeller, var positivt att Trafikförvaltningen initialt tog fram två alternativ. Det sammanvägda alternativet som nu föreslås framstår som genomtänkt och positivt ur många aspekter.

Ersätтарыttrande

Malin Ericson (Fi) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

Det är glädjande att Region Stockholm har lämnat det tidigare utredningsalternativ för sjötrafiken som kraftigt neddragen trafik inifrån centrala Stockholm och i stället korta linjer mellan replipunkter och kärnöar. Som denna version av utredningen nu konstaterar uppvägs eventuella fördelar av ökad busstrafik och, inte minst viktigt, sannolikt ökad biltrafik till och från replipunkterna, och att den mindre attraktiva resan riskerar att orsaka ett tapp i resenärer.

Feministiskt initiativ välkomnar många av de förslag som läggs fram i utredningen. Vi har länge påpekat behovet av att se skärgårdstrafiken som en fullvärdig del av Storstockholms lokaltrafik, och därmed låta invånarnas behov av tillgänglig kollektivtrafik styra. Särskilt gäller det de delar av skärgården som inte har fastlandsförbindelse eller trafikeras av vägfärjor. Waxholmsbolagets trafik är i alltför hög utsträckning fokuserad på sommar- och turisttrafiken. Det som krävs är en utbyggd kollektivtrafik i skärgården, med båtbuskar, pendeltrafik och möjlighet till anropsturer. Ju fler bra alternativ som finns för kommunikationer, desto fler kan bosätta sig i skärgården och arbeta på fastlandet eller på andra öar, vilket på lång sikt också innebär att passagerarunderlaget ökar. Passningen mellan land- och sjötrafik är också av stor betydelse för att kollektivtrafiken i skärgården ska vara effektiv och pålitlig.

Feministiskt initiativ vill se en helt avgiftsfri kollektivtrafik. Men till dess att det är så behöver avgifterna inom kollektivtrafiken vara desamma oavsett om det handlar om landburen eller vattenburen trafik. Som ett första steg anser vi att SL:s alla alternativ för betalning gälla på Waxholmsbolagets båtar, året om. Vår förhoppning är därför att den föreslagna vidare utredningen av biljettsortiment och

taxor ska komma till samma slutsats. Det är endast så som vi kan uppnå ett verkligt integrerat kollektivtrafiksystem för alla delar av Region Stockholm.

Vid protokollet
Åse Geschwind